

TALLINN

Morgonrodnad över Tallinns silhuett

Av Ingemar Carlsson

Tallinn en blandning av medeltid och nutid där Gamla staden finns med på UNESCO:s världsarvslista med smala gator belagda med gatsten och en vild blandning av restauranger, caféer, affärer och nattklubbar.

Innanför den imponerande ringmuren hittar man historiska pärlor som belyser både medeltid och de långa grå dagarna under sovjettiden.

Tallinns cafékultur är oöverträffad. Art-Deco konditorier, lugna bakrum med levande ljus och solbeströdda uteterrasser är platser för starkt kaffe och att titta på folk. En bra inledning till stadens lockande restauranger och barer. Gammalmodiga matsalar, charmiga vinkällare och superstyliga bistroer erbjuder atmosfär till utsökta rätter från alla världens hörn.

Tallinns nattliv pågår till tidig morgon på nattklubbar, slimmade lounges, barer alla gömda innanför gamla stadens murar.

Kulturälskare kan njuta av konserter, körsång, teater och massor av pop, rock och jazz.

” Tallinn får aldrig sluta växa ...”

Enligt en legend vandrar varje höst en gammal man från sjön Ülemiste (vid flygplatsen) till Viruporten och frågar vakterna: ” Har staden blivit färdigbyggd ännu eller fortsätter byggnationen?”

Vakterna måste alltid svara:” Staden är långt ifrån färdigbyggd, kom igen nästa år.”

Legenden berättar vidare att om vakterna någonsin svarade att staden var färdigbyggd skulle sjön Ülemiste svämma över och totalt dränka Tallinn.

Domkyrkan

Domkyrkan är den främsta lutheranska kyrkan i Estland och en av tre fungerande medeltida kyrkor i Tallinn.

Den ursprungliga träkyrka som förmodas ha byggts på Domberget år 1219 omnämns för första gången år 1233.

Kyrkans nuvarande utseende har den fått efter många ombyggnader.

Slottet på Domberget

Slottet byggdes under 1200- och 1300-talet. I dag rymmer slottet det estniska parlamentet.

Från tornet Långe Hermann vajar Estlands flagga.

Sankt Olai kyrkan

Olaikyrkan är från 1200-talet och kunde en gång i tiden skryta med att ha världens högsta torn-spira.

Efter en stärkande vandring upp i 124 meter höga tornet belönas du med underbar och svindlande utsikt över hela Gamla staden, Domberget och hamnen.

Rådhusorget

Rådhusorget har varit en mötesplats och marknadsplats i många hundra år. Torget har använts till alla slags offentliga tillställningar, från festande till avrättningar.

I dag är torget stadens sociala centrum, med mängder av uteserveringar på sommaren och konserter. Vid torget ligger också

världens äldsta, ännu fungerande apotek har sedan 1422 haft sin verksamhet vid Rådhusorget i Tallinn. Utseendemässigt har inte mycket förändrats under åren, känslan av historia finns kvar.

Men medicinerna som säljs är moderna. Prova apotekets kryddade vin och marsipan, känd sedan medeltid.

Kadriorgs slott och konstmuseum

En resa till Tallinn är inte värd namnet om den inte också inneburit ett besök till detta magnifika barockpalats, byggt av tsar Peter den store åt dennes hustru, Katarina I, i början av 1700-talet.

Det grandiosa palatset och dess omgivningar är ett imponerande exempel på tsarens kärlek för lyx

Stadsmuren

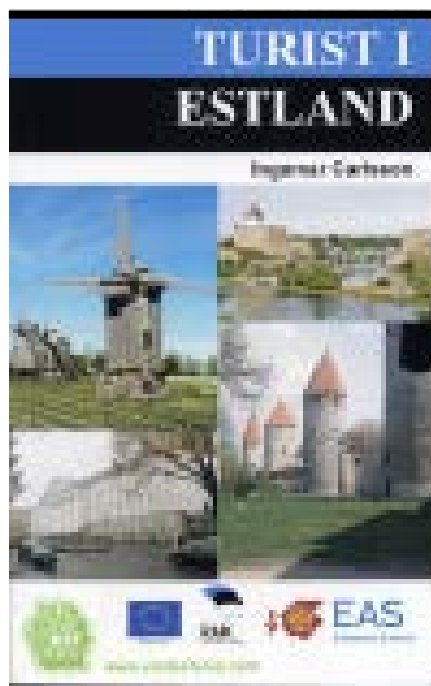
Två kilometer av stads-muren med 21 försvarstorn har överlevt sedan 1500-talet. Då skröt Tallinn med en av norra Europas starkaste försvarsanläggningar. På den tiden var muren 3 meter bred och 16 meter hög och sträckte sig 4 kilometer runt staden, befäst med 46 försvarstorn.

Under innevarande år kommer Tallinn att bjuda på medeltidsdagar, dans- och musikfestivaler och mycket annat. Utöver detta är den historiska hansastaden full av liv och erbjuder dig tusentals möjligheter till att ta det lugnt och njuta av livet. Ströva omkring på stadens gator och besök de små butikerna, ta dig en kopp kaffe på något av stadens många caféer eller stanna till vid en ölkällare.

Katarinagången

Katarinagången visar upp en unik blandning av mästerligt hantverkskunnande och en medeltida miljö. Katarinagången sammanbinder gatorna Vene och Müürivahe. I gångens norra del kan man beskåda de återstående delarna av S:t Katarinas kyrka. I den södra delen hittar du bostadshus från 1400- till 1600-talet.

Innehåll

Detta är Estland-Estlands historia-Inför avfärden-Några fakta-Historia-Tallinn-Norra Estland-Östra Estland-Södra Estland-Öarna-Rundturer-Praktiskt ABC m m.

Format: 110 180 mm
Omslag i färg, stadskartor och ca 50 sv/v bilder.
Antal sidor: 320.
Pris: 100,- inkl moms och porto.

Beställ via
publicist@telia.com

Estland är inte bara Tallinn Läs mer om både staden och landet i boken Turist i Estland

Kiek in de Kok

Det 36 m höga kanontornet byggdes som en del av ringmuren som stod emot ryska kulor under belägringen 1577.

Tornet rymmer numera ett useum som passande nog beskriver stadens utveckling och dess militära historia från 1200-talet fram till 1700-talet. I de nedre våningarna visas olika tillfälliga fotoutställningar.

Namnet betyder "titta in i köket" för att soldaterna härifrån kunde se in i köken i husen nedanför. Från översta våningen har man en fantastisk utsikt över staden.

Alexander Nevskij katedralen

Den välbehållna katedralen är den främsta ortodoxa byggnaden i Tallinn. Den byggdes på Domberget år 1900 och är tillägnad prinsen av Novgorod, Alexander Yaroslavitz Nevskij. Tornet rymmer 11 klockor, bl a stadens största som väger 15 ton. Även inredningen med sina vackra mosaiker och ikoner är väl värd ett besök.

Ockupationsmuseet

Muséet visar hur Estland såg ut under tiden då landet var ockuperat av Sovjetunionen och Nazityskland.

En påminnelse om det lidande och de förföljelser som försiggick i form av propaganda och fotografier. Dessutom flera videospelade vittnesmål som ger en tydlig bild av hur det var att leva i Estland under de här perioderna.

Rotermannkvarteret

En promenad genom Rotermannkvarteret, som är en gammal fabriksanläggning mellan Gamla staden och passagerarhamnen, ser vi hur Tallinn har ett ständigt samband med sin historia genom att flera stadsdelar och kvarter ger perfekta bilder av hur staden såg ut tidigare.

För shoppare är Tallinn ett paradys

Prisnivån i Estland är fortfarande lägre än i Sverige varför man kan göra fynd under rundvandringen i staden.

I butikerna längs gatorna och gränderna hittar man det mesta i mode, konst, design och inredning. Utmed muren i Gamla Stan kan man köpa traditionellt hantverk.

Prisvärt är också kristall, skor samt högklassiga estländska märken som Klementin, Ivo Nikkolo, Bastioni och Baltman. Internationella märkeskläder är däremot nästan lika dyra i Estland.

1944 års bombraid

Klockan var ungefär en kvart över åtta på kvällen den 9 mars 1944. Medan invånarna satt på bio, teater eller restaurang eller bara helt enkelt var hemma ljud flyglarmet. Ryska bombplan flög in och släppte 1 275 spräng- och 1 300 brandbomber. 463 människor dog, 213 sårades svårt och 446 lätt.

Omkring hälften av alla hus utmed Harjugatan skadades, el- och vattenförsörjningen bröts. Omkring 20 000 invånare blev hemlösa.

Det var ett helt oväntat och omtiverat överfall mot staden och dess civilbefolkning. Det fanns inga tyska trupper kvar förutom lite luftvärn, ingamilitäramål eller stora fabriker träffades, bara bostadshus och offentliga byggnader.

I 45 år hölls uppgifterna hemliga, den sovjetiska propagandan hävdade att tyskarna (!) bombat staden. Det var först våren 1989 som man åter öppet kunde skriva och tala om det som alla hela tiden vetat om.

Den 9 mars 1989, klockan kvart över åtta på kvällen, ringde samtliga kyrkklockor och tusentals och åter tusentals levande ljus tändes längs Harju.

Ända till för ett par år sedan fanns längs gatan framgrävda ruiner och en minnestavla som berättade om händelsen.

Numera är tomten fylld med jord och med gräsmatta på sommaren och isbana på vintern.